

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ÖTÖDIK SZEKCIÓ

Z.L. ÉS TÁRSAI kontra MAGYARORSZÁG

(13899/19. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2024. szeptember 12.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztési jellegű változtatások lehetségesek.

A Z.L. és társai kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Ötödik Szekció) a következő tagokból álló Tanácsként eljárva:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Lado Chanturia,

Kateřina Šimáčková, *bírák*,

és Sophie Piquet, *a Szekció Hivatalvezető-helyettesének megbízottja*,
tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján 2019. március 13-án a Bírósághoz dr. Pohárnok, Budapesten praktizáló ügyvédnő által képviselt öt afgán állampolgár (a továbbiakban: kérelmezők) által Magyarország ellen benyújtott 13899/19. sz. kérelem;

határozat arról, hogy értesítik a magyar Kormányt (a továbbiakban: Kormány), amelyet Tallódi Z. úr az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja képviselt, az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontja alapján benyújtott, a kérelmezők tranzitzonejában történő fogva tartására vonatkozó, az Egyezmény 3. és 8. cikke alapján önmagában és a 13. cikkel összefüggésben a kérelmezők fogva tartásának körülményeire és az ezzel kapcsolatos hatékony jogorvoslat hiányára vonatkozó panaszokról, valamint a kereset további része elfogadhatatlannak nyilvánításáról;

határozat arról, hogy a kérelmezők nevét nem hozzák nyilvánosságra;

határozat arról, hogy a kérelmet soron kívül bírálják el (a Bíróság szabályzatának 41. pontja);

a felek észrevételei;

miután 2024. július 4-én zárt ülésen tanácskozott,

meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az első kérelmező egy édesanya, a második, harmadik, negyedik és ötödik kérelmező a gyermekei. A szóban forgó időpontban a második kérelmező húszéves volt, míg a többi gyermek kiskorú (a részleteket lásd a mellékelt táblázatban).

2. Néhány év ott tartózkodást követően elhagyták Iránt, és átutaztak Törökországon, Bulgárián és Szerbián. 2018. december 10-én érkeztek Magyarországra, és a röszkei tranzitzonejában menedékjogot kértek. Ugyanezen a napon a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (BMH) határozatot hozott, amely szerint a tranzitzoneja a kérelmezők „kijelölt tartózkodási helye”.

3. 2019. február 11-én a kérelmezők menedékjog iránti kérelmét elutasították azon az alapon, hogy Szerbia biztonságos tranzitország, ahol menedékjogot kérhettek volna. A BMH elrendelte a Szerbiába való kitoloncolással történő kiutasításukat.

4. A határozat ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet 2019. március 7-én elutasították.

5. Mivel a kiutasításuk jogerőre emelkedett, a BMH idegenrendészeti eljárást indított. A hatóság 2019. március 12-én hozott határozatának megfelelően a kérelmezők kötelező tartózkodási helye az eljárás lefolytatásáig továbbra is a röszkei tranzitzona maradt.

6. Mivel Szerbia megtagadta a kérelmezők visszafogadását, 2019. március 26-án a BMH Afganisztánra módosította a kiutasításuk célországát.

7. A kérelmezők 2019. május 16-án új menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be. Az eljárás két megismétlését követően a BMH 2020. október 8-án elutasította a kérelmezők menedékjog iránti kérelmét, amely határozat jogerőre emelkedett.

8. A kérelmezők kezdetben a tranzitzona családi szektorában tartózkodtak. 2019. március 12-én áthelyezték őket az idegenrendészeti szektorba.

9. Március 12-én délután a BMH nem adott ételt a két felnőtt kérelmezőnek. A hatóságok 2019. március 16-án adtak ételt az első és a második kérelmezőnek, miután a Bíróság az eljárási szabályzata 39. pontja alapján helyt adott a kérelmezők erre irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmének.

10. A kérelmezők 2020. május 21-ig maradtak a tranzitzonában, amikor is azt bezárták. Ekkor átszállították őket egy nyitott létesítménybe, ahonnan ismeretlen helyre távoztak. Jelenleg Bécsben (Ausztriában) tartózkodnak.

11. A körülményeken és az élelem megvonásán kívül a kérelmezők panaszkodtak fogva tartásuk időtartamára és a harmadik kérelmező orvosi ellátásának körülményeire, különösen arra, hogy az orvosi vizsgálatokra rendőrök kísérték, akik a vizsgálat során jelen voltak, valamint a tolmácsolás hiányára.

12. A kérelmezők kérelmükben a tranzitzonában való fogva tartásukat kifogásolták és az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontjára hivatkoztak. Ezen túlmenően az Egyezmény 3. és 8. cikkére önmagában és a 13. cikkel összefüggésben hivatkozva, a tranzitzonában uralkodó körülményekre, a magán- és/vagy családi élet tiszteletben tartásához való jog megsértésére és az ezzel kapcsolatos hatékony jogorvoslat hiányára panaszkodtak.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

13. A Bíróság megállapítja, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében, illetve nem elfogadhatatlan más okból sem. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

14. A menedékkérők fogva tartására és életkörülményeire vonatkozó általános elveket a *Khlaifia és társai kontra Olaszország* ([NK], 16483/12.

sz. ügy, 158-69. pont, 2016. december 15.), valamint a kiskorúak fogva tartása tekintetében az *R.R. és társai* (hiv. fent, 49. pont), *S.F. és társai kontra Bulgária* (8138/16. sz., 78-83. pont, 2017. december 7.) és az *M.H. és társai kontra Horvátország* (15670/18. és 43115/18. sz., 183-186. pont, 2021. november 18.).

15. A harmadik, negyedik és ötödik kérelmező tizenhét, tizenöt és tizenhárom évesek voltak az adott időpontban. Emlékeztetni kell arra, hogy az *R.R. és társai* ügyben a Bíróság, hangsúlyozva az idő múlásának elsődleges jelentőségét a 3. cikk alkalmazása szempontjából a jelenhez hasonló helyzetekben, e rendelkezés megsértését állapította meg olyan körülmények miatt, amelyeknek a hét hónapos, hatéves és hétéves kérelmezők röszkei tranzitzoneában majdnem négy hónapos tartózkodásuk alatt voltak kitéve (lásd a fent idézett *R.R. és társai* ügyben az 58-60. és 63-65. pontot). Bár a jelen esetben a kiskorú kérelmezők idősebbek voltak, mint az *R.R. és társai* ügyben érintett gyermekek, tekintettel a Röszke tranzitzoneában való lényegesen hosszabb, tizenhét hónapos fogva tartásukra, a Bíróság nem lát okot arra, hogy az ő esetüket másként értékelje (lásd még a fent hivatkozott *M.H. és társai*, 201. pont, és vö. *M.B.K. és társai kontra Magyarország* [Tanács], 73860/17. sz. 6. pont, 2022. február 24.).

16. Az első és a második kérelmezőt illetően a Bíróság megállapítja, hogy a magyar hatóságok összesen négy napon keresztül nem adtak nekik ételt, amíg a tranzitzonea idegenrendészeti szektorában tartózkodtak. A Kormány nem vitatta a kérelmezők ezzel kapcsolatos állításait, de azzal érvelt, hogy saját költségükön vagy a tranzitzoneában működő civil szervezetektől kaphattak élelmet. Az *R.R. és társai* ügyben a Bíróság megállapította a 3. cikk megsértését a kérelmező apa tekintetében, akit a hatóságok nem láttak el élelemmel, és a Kormány által előadottak (a jelen ügyben előadottakhoz hasonlóan) nem tudták megcáfolni azt a tényt, hogy a hazai hatóságok nem adtak a kérelmezőnek ételt, annak ellenére, hogy a tranzitzoneában kiszolgáltatott volt (id. fent, 57. pont). Hasonlóképpen, a *W.O. és társai kontra Magyarország* (36896/18. sz. ügy, 13. pont, 2022. augusztus 25.) és az *O.Q. kontra Magyarország* ([Tanács], 53528/19. sz. ügy, 13. pont, 2023. október 5.) ügyben a Bíróság a 3. cikk megsértését állapította meg az élelemtől való hatnapos megfosztás miatt. A jelen ügyben a Bíróság úgy véli, hogy a hatóságok nem vették kellően figyelembe a kérelmezők kiszolgáltatott helyzetét amikor nem adtak nekik ételt (lásd a fent idézett *R.R. és társai*, 57. pont; *W.O. és társai*, 13. pont; és *O.Q.*, 13. pont), és a velük szemben alkalmazott bánásmód meghaladja az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt (*R.R. és társai*, 57. pont).

17. A fentiek fényében a Bíróság nem tartja szükségesnek a kérelmezők egyéb panaszainak vizsgálatát (különösen a felnőtt kérelmezők fogva tartásának elhúzódását és a harmadik kérelmező orvosi vizsgálatának

körülményeit), amelyek szintén relevánsak lehetnek a 3. cikk szerinti értékelés szempontjából.

18. A fentiek alapján mindegyik kérelmező tekintetében megsértették az Egyezmény 3. cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 5. CIKK 1. ÉS 4. PONTJÁNAK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

19. A Kormány előadta, hogy a kérelmezőknek a menekültügyi és az idegenrendészeti eljárás során a tranzitzoneban történő tartózkodása nem jelentett szabadságtól való megfosztást.

20. Ami a kérelmezőknek a menekültügyi eljárás során a tranzitzoneban való elhelyezését illeti, a Bíróság megállapítja, hogy panaszuk, miszerint az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját megsértve a tranzitzoneba zárták őket, hasonló az *R.R. és társai* ügyben vizsgált panaszhoz. Abban az ügyben a Bíróság megállapította, hogy a kérelmezők közel négy hónapos tartózkodása a tranzitzoneban *de facto* szabadságtól való megfosztásnak minősült (id. fent, 74-83. pont). A Bíróság, figyelembe véve a körülményeket, nem gondolja, hogy a jelen ügy más következtetést indokolna.

21. Ami a kérelmezők idegenrendészeti eljárás során tranzitzoneban való elhelyezését illeti, a Bíróság megállapítja, hogy az a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodási jogáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: bevándorlási törvény) 62. § (1) bekezdésének f) pontján és a 62. § (3a) bekezdésén alapult. A 62. § (1) bekezdésének f) pontja szerint az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgár kijelölt helyen való tartózkodását rendelheti el, ha a harmadik országbeli állampolgár kiutasítás hatálya alatt áll, és a megélhetéséhez szükséges anyagi és lakhatási feltételekkel nem rendelkezik. A 62. § (3a) bekezdése szerint tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben kötelező tartózkodási helyet tranzitzoneban is ki lehet jelölni. Így a kérelmezők idegenrendészeti eljárás során történő tranzitzoneba elhelyezése olyan célt szolgált, és olyan jogszabályi rendelkezésen alapult, amely különbözött a menedékjogi eljárás során történő tranzitzoneba elhelyezésük céljától. Ami az Egyezmény 5. cikkének alkalmazhatóságát illeti, fogva tartásuk mindazonáltal a releváns szempontok tekintetében hasonló volt az *R.R. és társai* ügy kérelmezőinek menekültügyi fogva tartásához. Tekintettel arra, hogy a kérelmezőket a rendőrök kiutasítási határozat végrehajtásának keretében kísérték az idegenrendészeti szektorba; tekintettel a fogva tartásuk maximális időtartamát rögzítő belső jogi rendelkezések hiányára; tekintettel továbbá a tartózkodásuk túlzott időtartamára (tizenhét hónap) és a fogva tartásuk körülményeire, a Bíróság úgy véli, hogy - függetlenül a belső jogi minősítéstől - a kérelmezőket az 5. cikk értelmében megfosztották szabadságuktól az idegenrendészeti szektor

tranzitónájában (lásd *R.R. és társai*, ibid., 83. pont). Alkalmazandó tehát az 5. cikk 1. pontja.

22. A kérelemnek ez a része nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan, ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

23. Ami a kérelmezőknek a menedékjogi eljárás során a tranzitónában való elhelyezését illeti, a Bíróság az összes rendelkezésre álló anyagot megvizsgálva és figyelembe véve az *R.R. és társai* ügyben tett megállapításait (ibid., 87-92. és 97-99. pont) arra a következtetésre jutott, hogy a fenti panaszok az Egyezmény 5. cikke 1. és 4. pontjának megsértését bizonyítják.

24. Ami a kérelmezőknek az idegenrendészeti eljárás során a tranzitónában történő elhelyezését illeti, bár a bevándorlási törvény 62. § (1) bekezdésének f) pontja és 62. § (3a) bekezdése szerinti elhelyezési határozat *de facto* a fogva tartásukat eredményezte (lásd a fenti 21. pontot), ezek a rendelkezések nem nyújtottak elegendő garanciát az önkényeskedés ellen. A tranzitóna kötelező tartózkodási helyként való kijelölésével a kérelmezők *de facto* fogva tartása formális és indokolt határozat nélkül is lehetővé vált, és határozatlan időre is szólhatott, mivel nem volt olyan szabály, ami az ilyen elhelyezés időtartamát korlátozta volna (lásd *Louled Massoud kontra Málta*, 24340/08. sz., 71. pont, 2010. július 27.; a menedékjogi eljárás során a tranzitónában történő fogva tartás tekintetében pedig lásd a fent hivatkozott *R.R. és társai*, 88-90. pont). Továbbá az elhelyezésről szóló határozat bírósági felülvizsgálatát illetően a Bíróság megállapítja, hogy bíróság előtt a határozatot csak abban a tekintetben lehetett megtámadni, ha az elrendelő hatóság nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy tájékoztassa az érintett személyt a jogairól és kötelezettségeiről, de a határozat érdemi része bíróság előtt nem volt megtámadható. A hazai jog ugyanis nem biztosított a kérelmezők számára jogorvoslatot fogva tartásuk jogszerűségével és időtartamával kapcsolatban (lásd a fent idézett *Louled Massoud* ügy 71. pontját).

25. A fentiekre tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők fogva tartásának alapjául szolgáló hazai jogszabály nem felelt meg az Egyezményben meghatározott „jogszerűség” követelményének, és nem nyújtott a kérelmezőknek hatékony garanciákat az önkényességgel szemben.

26. Ennek megfelelően megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját.

III. EGYÉB PANASZOK

27. A kérelmezők az Egyezmény 8. cikke és a 13. cikkével összefüggésben értelmezett 3. cikke alapján panaszt tettek a fogva tartás körülményei és az ezzel kapcsolatos hatékony jogorvoslat hiánya miatt is. Tekintettel az ügy tényállására, a felek beadványaira és a fenti

megállapításaira, a Bíróság úgy véli, hogy az ügyben felvetett főbb jogi kérdésekkel már foglalkozott, és a kérelem további részét nem szükséges megvizsgálni (lásd *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu kontra Románia* [NK], 47848/08. sz., 156. pont, ECHR 2014).

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

28. A kérelmezők együttesen 57.000 eurót követeltek nem vagyoni kár jogcímen, valamint 6.000 eurót a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítése jogcímen.

29. A Kormány a kérelmezők követelését túlzottnak tartotta.

30. Tekintettel a jelen ügy körülményeire, a Bíróság méltányosságon alapuló mérlegelést követően a kérelmezőknek együttesen 12.000 euró nem vagyoni kártérítést ítél meg, melyhez hozzá kell adni a kérelmezőket terhelő esetleges adók összegét.

31. Tekintettel a birtokában lévő iratokra, a Bíróság indokoltnak tartja, hogy a kérelmezőknek együttesen 1.500 eurót ítéljen meg a Bíróság előtti eljárás költségeinek fedezésére, az esetlegesen rájuk háruló adóval együtt.

A FENTIEK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy az Egyezmény 3. cikke és 5. cikkének 1. és 4. pontja szerinti panaszok elfogadhatóak;
2. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 3. cikkét;
3. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját;
4. *Megállapítja*, hogy a többi panasz elfogadhatóságát és megalapozottságát nem szükséges külön vizsgálni;
5. *Úgy dönt*,
  - (a) hogy az alperes állam három hónapon belül fizesse meg a kérelmezőknek együttesen az alábbi összegeket, amelyeket a fizetés teljesítésének időpontjában érvényes árfolyamon kell átváltani az alperes állam pénznemére:
    - (i) 12.000 (tizenkétezer euró), plusz az esetlegesen felszámítandó adó, a nem vagyoni károk tekintetében;
    - (ii) 1.500 euró (ezerötszáz euró), plusz a kérelmezőket terhelő esetleges adók, a költségek és kiadások tekintetében;
  - (b) hogy a fent említett három hónap lejártától a teljesítésig a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az

Z.L. ÉS TÁRSAI kontra MAGYARORSZÁG, ÍTÉLET

Európai Központi Bank késedelmi időszak alatt alkalmazott marginális hitelkamatlábának három százalékponttal növelt mértéke;

6. *Elutasítja* a kérelmezők igazságos elégtétel iránti kérelmét ezt meghaladó részében.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2024. szeptember 12-én a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. §-a alapján.

Sophie Piquet
Megbízott hivatalvezető helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
Elnök

MELLÉKLET

A pályázók listája:

Sorsz.	A kérelmező neve	Születési év	Állampolgárság	Lakóhely
1.	Z.L.	1969	Afgán	Ausztria
2.	J.R.	1999	Afgán	Ausztria
3.	A.R.	2001	Afgán	Ausztria
4.	H.R.	2003	Afgán	Ausztria
5.	M.R.	2006	Afgán	Ausztria